

Første søndag efter påske

Tid og sted: Højen kl. 9 og Ødsted 10.30, 28/4 2019

Skriftlæsninger

Salmevalg

408: Nu ringer alle klokker mod sky

300: Kom sandheds Ånd, og vidne giv

224: Stat op, min sjæl, i morgengry

248: Med thomaskravet står vi her

247: Jesus, som iblandt os står

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: »Fred være med jer!« Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sagde igen til dem: »Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.« Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: »Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem

forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt.«

Thomas, også kaldet Didymos, en af de tolv, havde ikke været sammen med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde til ham: »Vi har set Herren.« Men Thomas sagde til dem: »Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.«

Otte dage efter var hans disciple atter samlet, og Thomas var sammen med dem. Da kom Jesus, mens dørene var lukkede, og stod midt iblandt dem og sagde: »Fred være med jer!« Derpå sagde han til Thomas: »Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.« Thomas svarede: »Min Herre og min Gud!« Jesus sagde til ham: »Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.«

Jesus gjorde også mange andre tegn, som hans disciple så; dem er der ikke skrevet om i denne bog. Men dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn.

Prædiken

Thomas, som vi netop hørte om i fortællingen, har fået tilnavnet tvivleren. Han troede ikke de andre, da de fortalte ham, at de havde set den korsfæstede og opstandne Herre, Jesus Kristus. Thomas troede, at det var fake news! Og selvfølgelig. Ethvert menneske ved sine fulde fem må være skeptisk, når der kommer nogen og siger, at en, vi elsker, er opstået fra de døde. Ja, så bor der også en Thomas i mig. Jeg tvivler. Og min tvivl er ofte stor.

Jeg husker en gang, jeg fløj til Montreal i Canada. Det var en trist, grå regnvejrsdag; og alle, der har fløjet på overskyede dage har oplevet øjeblikket, hvor flyet stiger op igennem skyen. Først bliver der helt tåget, men langsomt bliver det lysere og lysere; endelig fornemmer man solens stråler, og med ét er flyet steget over skyerne: Solen skinner, himlen er blå, og under os åbenbares det smukkeste skylandskab. Det er vidunderligt. Man får virkelig lyst til at springe ud i det og danse rundt på skyerne. Jeg var, som altid, utrolig betaget af udsigten. Og så sneg der sig en tanke ind i mig: Hvis Gud har skabt os, som mennesker uden vinger –

jordbundne væsner – hvorfor er der så så smukt heroppe? Hvordan kan det være, at der findes skønhed, som vi mennesker ikke er skabt til at kende? Eller sagt med andre ord: Vi er skabt med to sølle ben, vi kan ikke indhente et eneste dyr, og vi må vi bruge redskaber, fælder, våben, hvis vi vil have kød; hvorfor har vi så en længsel efter at kunne flyve? Hvorfor har vi en længsel efter en skønhed, vi måske aldrig får at se?

De tanker fik mig til at tvivle på Gud. På Gud fader, den almægtige, himlens og jordens skaber; som vi siger i trosbekendelsen. For skabelsen forekom mig pludselig meningsløs.

Det var et tvivlens øjeblik. Og sådanne øjeblikke oplever jeg igen og igen. Hver eneste dag tvivler jeg på, om der er en Gud, og af og til spørger jeg mig selv, om jeg virkelig kan stå og recitere trosbekendelsen søndag efter søndag, samtidig med, at jeg tvivler på, om ordene er sande. Men jeg gør det uden at blinke, og det er fordi, tvivlen holder mig vågen og i bevægelse.

Tvivl er for mig ikke en modsætning til troen. Tro og tvivl hører sammen. Tro og tvivl er hinandens tvillinger, og faktisk betyder Thomas' græske tilnavn, Didymos, tvilling. Så tro og tvivl er i bibelen uløseligt forbundet med hinanden. Og jeg vil hævde, at troen på Gud altid skal indeholde tvivlen, for Gud er ubegribelig. Og det skal Gud være. Gud skal være ubegribelig, som en større virkelighed uden for det, vi kan fatte/forstå; som en mulighed for, at tingene også kunne være anderledes, end vi tror, vi har forstået. Gud er *garant* for tvivlen.

Og troens modsætning er altså ikke tvivl. Troens modsætning er derimod forstening, hårdhjertethed – ja endda radikal fundamentalisme: og det er ligegyldigt, om den kommer i en religiøs, en politisk eller en videnskabelig indpakning.

Sidste søndag, påskedag, ramte en række terrorangreb flere kirker i Sri Lanka, mens menighederne fejrede påsken. Selvmordsbombere ofrede deres eget liv, blot for at slå uskyldige gudstjenestefejrende kristne ihjel. Islamisk Stat har taget skylden, og nogen hævder, at det er gengæld for

et andet terrorangreb, der fandt sted mod en islamisk moske i Christchurch, New Zealand, tidligere på året. Begge terrorangreb må vi naturligvis tage dybt afstand fra, samtidig med, at de kalder på vores medfølelse over for de ulykker, der har ramt helt fredelige og uskyldige mennesker, familier og samfund. Og det spørgsmål, der trænger sig på, er dette: Hvordan kan nogen mene, det er i orden at slå uskyldige mennesker ihjel for forbrydelser begået af fanatiske fundamentalister; mennesker, der ikke er en del af den fundamentalistiske krig; muslimer til fredagsbøn i en moske; kristne til påskegudstjeneste i en kirke. Man fristes til at sige, at det ville være meget mere passende, om de i stedet slog hinanden ihjel. Men det er nok svært at overbevise dem om.

Hvad terroristerne mangler er tvivlen. Mange muslimske terrorister er blevet kendt for at råbe ”Gud er stor” på arabisk, inden de udfører deres terrorhandling. Men en gud, der skaber frygt er ikke stor. En Gud, der skal bevise sin magt ved at slå uskyldige mennesker ihjel, er ikke stor. En Gud, der ønsker et voldsregime, er ikke stor. En Gud, der vil

overbevise med tvang, er ikke stor. Tro, håb og kærlighed kan ikke tvinges igennem, og derfor er både de kristne og muslimske terrorister på et vanvidstogt, der er fuldstændig løsrevet fra virkeligheden. Problemet med terroristerne er, at de overhovedet ikke er interesseret i Gud. De er kun interesseret i sig selv, og derfor ophøjer de deres egen vilje til at være Guds vilje.

Hvad terroristerne mangler er tvivlen! De mangler troens tvilling; og uden den åbenhed for det uvisse, som troen og tvivlen må bære i sig, forvandles troen til sin modsætning: Forstening og hårdhertethed.

Der er en formulering i fortællingen om disciplene, der slog mig, da jeg forberedte mig til i dag. Der står, at disciplene holdt sig inde bag lukkede døre *af frygt for jøderne*. Disciplene er ramt af frygt, og de har nærmest barrikaderet sig bag lukkede og låste døre; måske frygtede de at få den samme skæbne som Jesus. Der fandtes ikke selvmordbombere på Jesu tid, men der fandtes en anden form for terror: korsfæstelsen. Den på den tid grusomste måde at dø på. Efter tortur og ydmygelse, blev man hængt

op på et kors, sømmet fast til korsets planker i hænderne og fødderne, og dér kunne man hænge i op til tre dage, mens man langsomt kvaltes; luften bliver presset ud af lungerne, og sådan er korsfæstelse en ekstrem langsom kvælning. Man hang på korset til skue for alle, og det skulle uden tvivl tjene til skræk og advarsel.

Disciplene var bange for, at også de blev korsfæstet. Men pludselig stod den korsfæstede og opstandne mester, Jesus Kristus, iblandt dem; han sagde: Fred være med jer!

Ugen efter kom han igen, til Thomas, til tvivleren, for også han skulle tro, og Thomas rakte sine hænder ud og mærkede sårene i Jesu hænder fra korsfæstelsen: Jo, denne mand var Jesus, den korsfæstede og opstandne, der ikke ville volden, men derimod freden.

Thomas vil mærke sårene efter korsfæstelsen – som om, det ikke var nok at se ham. Han vil endda stikke hånden ind i det spydsår, soldaterne havde lavet i Jesu side, ind mellem to ribben, derinde, hvor man kan mærke de indre organer, mavesækken, lungerne, måske nogle tarme, nyrerne. Det er jo makabert!

Men det siger mig, at Thomas længes efter at tro, at Jesus ikke blot er et fatamorgana. Thomas længes efter at tro, at Jesus Kristus er det menneske, der havde en så ubegribelig fuldkommen kærlighed, at han led og gik i døden for sine venner. Thomas' tvivl handler i virkeligheden om at forstå sin egen tro. Tro og tvivl er hinandens tvillinger.

For Thomas er tvivlen en længsel efter tro. I fortællingen viser det sig så, at Gud er i længslen!

Når jeg siger, at Gud er *garant* for tvivlen, fordi Gud er ubegribelig, så står der samtidig en anden sandhed ved siden af Guds *ubegribelighed*. Og det er Guds *håndgribelighed*. Thomas griber Jesu hænder, og så siger Thomas sin trosbekendelse. Den er meget kort. Den lyder: Min Herre, min Gud!

Når troen og tvivlen får lov at være hinandens tvillinger, så rækker vi hånden frem, den ubevæbnede hånd, og med den hånd griber vi efter Gud, vi griber efter Jesu hænder, vi griber efter et andet menneskes hænder. Og troen er da, at vi griber nogen, og at vi til gengæld bliver grebet. Troen er aldrig løsrevet fra Gud eller fra det andet menneske. Nok er

Gud *ubegribelig*, men Gud er på samme tid håndgribelig. Den håndgribelighed vil altid være vores værn mod frygt og terror. Håndgribeligheden gør os ikke udødelige, men den gør os levende. Amen

Lovprisning

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,
som det var i begyndelsen,
således også nu og altid
og i al evighed. Amen.

Kirkebøn

Vor Herre og vor Gud. Kom til os og giv os mod til at tvivle. Kom til os og fyld vores tvivl med tro. Ræk os dine sårmerkede hænder, så vi forstår, at du ikke er en fjern og uigennemskuelig Gud, men at du er håndgribelig her til stede. Og læg da en trosbekendelse på vores læber til de fortvivlede dage, hvor vi sidder fast og hverken kan finde frem eller tilbage; læg en trosbekendelse på vores læber, der levner plads til tvivl og spørgsmål; læg en

trobekendelse på vores læber, der kalder os ud af selvtilstrækkelighed og over i armene på en, vi elsker; læg en trobekendelse på vores læber, så vi tør se ud over vores egen verden og ind i en fremmed verden. Også dér skinner din sol, også der taler du til mennesker og siger: Ingen kan bære sig selv. Bær hinanden. Amen.

Meddelelser

Sangaften på onsdag

Næste søndag: Gudstjeneste kl. 10.30 i Højen (IM)

Kl. 9 i Ødsted

Kl. 10.30 i Jerlev

Apostolsk velsignelse

Lad os med apostlen tilønske hinanden:

Vor Herre Jesu Kristi nåde,

Guds kærlighed,

og Helligåndens fællesskab

være med os alle. Amen!